

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 266/2014

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α2 Διακοπών)**

Συνεδρίαση της 23^{ης} Ιουλίου 2014

Σύνθεση :

Πρόεδρος:

Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη:

Ιωάννης Διονυσόπουλος, Μεταξία Ανδροβιτσανέα,
Θεόδωρος Ψυχογιός, Σπυρίδων
Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης Σπανός, Γεώργιος
Κανελλόπουλος, Βασιλική Πανταζή, Βασιλική
Τύρου, Δημήτριος Χανής, Γεώργιος Ανδρέου,
Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ευαγγελία Σκαλτσά,
Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια:

Φωτεινή Δεδούση, Πάρεδρος ΝΣΚ

**Αριθ. εγγράφου
ερωτήματος:**

Το υπογραφόμενο από το Γενικό Γραμματέα του
Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με
αριθμό πρωτ. Φ.4/2/88570/Δ5/05-06-2014
έγγραφο της Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
και το με αριθμό 316/14-07-2014 υπηρεσιακό
σημείωμα της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης της
ίδιας Διεύθυνσης.

Ερωτήματα¹: Ενόψει της διάταξης της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, με την οποία καταργήθηκαν τα άρθρα 30 και 33 του ν. 682/1977 «Περί Ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων» και η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983 «Εισαγωγή σπουδαστών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις», ερωτάται:

Α) Εάν θα εκδίδονται εφεξής διοριστήρια έγγραφα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών από τους Προϊσταμένους των οικείων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 29 του ν. 682/1977 και, σε καταφατική περίπτωση, ποια θα είναι η χρονική διάρκεια της πρόσληψης η οποία θα αναγράφεται στο διοριστήριο έγγραφο.

Β) Τι ισχύει πλέον για τον διορισμό των Διευθυντών των ιδιωτικών σχολείων, υπό το φώς των διατάξεων των άρθρων 25 και 34 του Ν. 682/1977.

Γ) Εάν τα θέματα τα οποία ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 31 και 32 του ν. 682/1977 και αφορούν, αντιστοίχως, στην πλήρωση κενουμένων κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους θέσεων ιδιωτικών εκπαιδευτικών και στην ακολουθητέα διαδικασία για την πλήρωση κενών θέσεων διδακτικού προσωπικού, επηρεάζονται από την κατάργηση του άρθρου 30 του ιδίου νόμου και, σε, περίπτωση καταφατικής απάντησης, τι ισχύει.

Επί των ανωτέρω ερωτημάτων, το Α2 Τμήμα Διακοπών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. Νομοθετικό πλαίσιο

Α. Άρθρο 16 του Συντάγματος

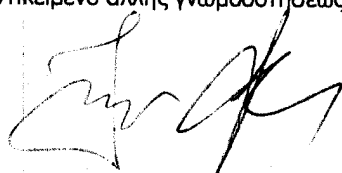
Ο ν. 682/1977 εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 16 του Συντάγματος, στις παραγράφους 2 και 8 του οποίου ορίζεται:

« Άρθρο 16

1. (...)

2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και

¹ Σημείωση: Η παρούσα πραγματεύεται τα ως άνω ερωτήματα, τα οποία με το με αριθμό 316/14-07-2014 υπηρεσιακό σημείωμα της ερωτώσης υπηρεσίας χαρακτηρίσθηκαν ως χρήζοντα άμεσης αντιμετώπισης, έναντι άλλων τριών (3) ακόμη ερωτημάτων, τα οποία τίθενται στο έγγραφο που υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα και θα αποτελέσουν αντικείμενο άλλης γνωμοδότησεως.

θηρσκευτικής συνείδησης και τη διάπλαση τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

3. (...)

8. Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σ' αυτά, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους. Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται.»

Β. Διατάξεις καταργηθείσες με την παράγραφο Ζ του ν. 4254/2014

1. Στο κεφάλαιο Α του Ν. 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 85/07-04-2014), περιλαμβάνεται παράγραφος Ζ η οποία έχει ως ακολούθως:

«Παράγραφος Ζ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Τα άρθρα 30 και 33 του ν. 682/1977 «Περί Ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαιδύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων» (Α' 244) και η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983 «Εισαγωγή σπουδαστών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 56) καταργούνται.»

2. Στα άρθρα 30 και 33 του ν. 682/1977, όπως αυτά ίσχυαν πριν από την κατάργησή τους με το ν. 4254/2014, οριζόταν τα εξής:

«Σχέσεις εργασίας και διάρκεια συμβάσεως

Άρθρον 30

1. Οι διδάσκοντες εις τα ιδιωτικά σχολεία γενικής εκπαιδύσεως εκπαιδευτικοί, τελούν επί σχέσει εργασίας ωρισμένου ή αορίστου χρόνου κατά τα εις επόμενας παραγράφους του παρόντος άρθρου οριζόμενα.

2. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί του πίνακα Β' προτείνονται προς πρόσληψη

από τον ιδιοκτήτη του ιδιωτικού σχολείου και μετά την έγκριση της πρότασης από τον Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης ή Προϊστάμενο του οικείου Γραφείου Εκπαίδευσης συνάπτουν σύμβαση ορισμένου χρόνου, η οποία αρχίζει από την ημέρα παροχής των υπηρεσιών από τον εκπαιδευτικό και λήγει την 31η Αυγούστου του δεύτερου έτους από την πρόσληψή του.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους υπηρεσίας ή κατά τη λήξη της διετίας ο ιδιοκτήτης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση, με καταβολή αποζημίωσης δύο μηνών στον εκπαιδευτικό.

Μετά την πάροδο της διετίας και εφόσον η σύμβαση δεν καταγγελθεί κατά τα ανωτέρω, μετατρέπεται αυτοδικαίως σε αορίστου χρόνου.²

3. α) Μετά την πάροδο της διετίας η σύμβαση μετατρέπεται αυτοδικαίως σε αορίστου χρόνου, οπότε είναι δυνατόν να καταγγελθεί μόνο για τους λόγους που προβλέπονται από.³

i. Τα εδάφια α' έως ε' του άρθρου 33 παρ. 4 του παρόντος.

ii. Το άρθρο 11 του ν. 1351/1983 παρ. 1 εδ. Δ' (ΦΕΚ 56 Α'), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 62 παρ. 5 του ν. 1566/1985.

iii. Εφόσον υπάρχει διαταραχή του εκπαιδευτικού κλίματος στο σχολείο λόγω αδυναμίας συνεργασίας εργοδότη -εκπαιδευτικού. Το γεγονός της διαταραχής διαπιστώνεται μετά από εισήγηση τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Διεύθυνσης και στην οποία συμμετέχουν ένας Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης με αρμοδιότητα στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, ως Πρόεδρος, ένας εκπρόσωπος της ΟΙΕΛΕ και ένας εκπρόσωπος της αντιπροσωπευτικότερης εργοδοτικής οργάνωσης ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων. Εάν δεν υπάρχει Πρόεδρος του Τμήματος Αξιολόγησης μπορεί να ορίζεται ως Πρόεδρος της Επιτροπής Πρόεδρος άλλου Τμήματος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Η πρόταση της επιτροπής αυτής εκτελείται με απόφαση του διευθυντή της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης. Σε περίπτωση απόλυσης για το λόγο αυτόν καταβάλλεται στους απολυόμενους εκπαιδευτικούς η προβλεπόμενη αποζημίωση από το άρθρο 30 παρ. 5 του ν. 682/1977.

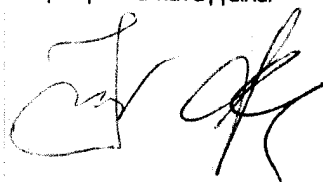
iv. Κατά τη λήξη κάθε σχολικού έτους είναι δυνατή η καταγγελία της σύμβασης ενός εκπαιδευτικού ανά ιδιωτική εκπαιδευτική μονάδα και ανά βαθμίδα εκπαίδευσης. Τα ιδιωτικά γυμνάσια και λύκεια της ίδιας έδρας, του ίδιου ιδιοκτήτη και με την ίδια διεύθυνση θεωρείται ότι αποτελούν ενιαία εκπαιδευτική μονάδα. Στους απολυόμενους εκπαιδευτικούς της περίπτωσης αυτής καταβάλλεται η αυξημένη αποζημίωση που προβλέπεται στην παράγραφο 5.⁴

² Το τελευταίο εδάφιο της παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.15 του άρθρου 47 Ν.3848/2010,ΦΕΚ Α 71/19.5.2010

³ Η λέξη "τετραετίας" της παρ.3α αντικαταστάθηκε από τη λέξη "διετίας" με την παρ.15 του άρθρου 47 Ν.3848/2010,ΦΕΚ Α 71/19.5.2010.

⁴ Η περ.ΙV' προστέθηκε με την παρ.16 του άρθρου 47 Ν.3848/2010, (ΦΕΚ Α 71/19.5.2010, με έναρξη ισχύος από το σχολικό έτος 2010-2011).

Με την παρ.16 του άρθρου 47 Ν.3848/2010, είχε καταργηθεί η παρ. 3β στην οποία οριζόταν: «β. Κατά τη λήξη της τετραετίας ο ιδιοκτήτης του ιδιωτικού σχολείου μπορεί να καταγγείλει

4. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί του πίνακα Α' του άρθρου 28 του παρόντος προτείνονται για πρόσληψη από τον ιδιοκτήτη του ιδιωτικού σχολείου και μετά την έγκριση της πρότασης από τον αρμόδιο Διευθυντή Εκπαίδευσης συνάπτουν σύμβαση ορισμένου χρόνου, η οποία αρχίζει από την ημέρα παροχής των υπηρεσιών από τον εκπαιδευτικό και λήγει την 31^η Αυγούστου του έκτου έτους από την πρόσληψή του. Κατά τη λήξη της εξαετίας και εφόσον η σύμβαση δεν καταγγελθεί σύμφωνα με το εδάφιο β' της παραγράφου 3 μετατρέπεται σε αορίστου χρόνου, οπότε είναι δυνατόν να καταγγελθεί σύμφωνα με το εδάφιο α' της ίδιας παραγράφου.⁵

5. Διαρκούς της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, η σύμβασις δύναται να καταγγελθή υπό του ιδιοκτήτου καταβαλλομένης αποζημιώσεως ενός μηνός δι' έκαστον έτος προσφοράς των υπηρεσιών του εις το αυτό σχολείον και μέχρις 25 ετών, υπολογιζομένης και της υπηρεσίας του επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου.⁶

6. Οι αποχωρούντες ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί, λόγω συμπληρώσεως του συνταξίμου χρόνου ή του 70ου έτους της ηλικίας των, δικαιούνται αποζημιώσεως ίσης προς το ήμισυ της προβλεπομένης υπό της προηγούμενης παραγράφου δια την περίπτωσιν καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

7. Ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί απομακρυνόμενοι ένεκα ανεπαρκείας περί την εκτέλεσιν των καθηκόντων των, διαπιστουμένης υπό του οικείου υπηρεσιακού Συμβουλίου ή ένεκα επιβολής της πειθαρχικής ποινής της απολύσεως, ουδεμίας δικαιούνται αποζημιώσεως.

8. Ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί διατελούντες επί σχέσει εργασίας ωρισμένου η αορίστου χρόνου και απολυόμενοι ένεκα καταργήσεως του σχολείου, εις το οποίον υπηρετούν, δεν δικαιούνται αποζημιώσεως.

χωρίς αιτιολογία τη σύμβαση μόνο για το 33% των εκπαιδευτικών οι οποίοι συμπληρώνουν εξαετή υπηρεσία.

Σε περίπτωση κατά την οποία εξαετία συμπληρώνουν δύο εκπαιδευτικοί μπορεί να καταγγέλλεται η σύμβαση ενός από αυτούς. Σε περίπτωση κατά την οποία εξαετία συμπληρώνει ένας μόνο εκπαιδευτικός και σε διάστημα έως δύο ετών από τη συμπλήρωση της εξαετίας συμπληρώσει εξαετία και άλλος εκπαιδευτικός του σχολείου, είναι δυνατή η καταγγελία της σύμβασης ενός από τους δύο.»

⁵ Οι παρ. 2, 3 και 4 αντικαταστάθηκαν ως άνω με την παρ.1 άρθρ.13 του Ν. 2986/2002 (ΦΕΚ Α 24/13.2.1994).

⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 2 και 3 του Ν. 817/1978, ΦΕΚ (Α 170):

«2. Αι κατά την παρ. 5 του άρθρου 30 του Ν. 682/1977 απολύσεις ενεργούνται κατόπιν δεκαπενθημέρου τουλάχιστον προειδοποιήσεως, επάγονται δε ένομα αποτελέσματα την 31ην Αυγούστου του σχολικού έτους κατά το οποίον πραγματοποιούνται.

3. (...)»

9. 10. [σημ: Οι παρ. 9 και 10 του άρθρου 30 καταργήθηκαν από 30.9.1985 με το άρθρο 95 παρ. 13 του Ν. 1566/1985 (Α' 167)].

11. Οι διδάσκοντες εις τα ιδιωτικά σχολεία, μόνιμοι εκπαιδευτικοί της δημοσίας εκπαίδευσεως, άλλοι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. απασχολούνται επί ωριαία αντιμισθία, η οποία δεν δύναται να είναι κατωτέρα της οριζομένης εκάστοτε δια τους διδάσκοντας υπερωριακώς εις τα δημόσια σχολεία, δημοσίου εκπαιδευτικούς.»⁷

«Λύσις της σχέσεως εργασίας

Άρθρον 33.

1. Η σχέσις εργασίας μεταξύ του ιδιοκτήτου ιδιωτικού σχολείου και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού λύεται δια του θανάτου, της εκπτώσεως, της αποδοχής παραιτήσεως και της απολύσεως, μετά πράξιν του οικείου Επιθεωρητού.

2. Ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας, εάν κατεδικάσθη δι' αμετακλήτου αποφάσεως εις ποινής συνεπαγομένην έκπτωσιν δια τους δημοσίους υπαλλήλους.

3. Παραίτησις ιδιωτικού εκπαιδευτικού κατά την διάρκειαν του διδακτικού έτους επιτρέπεται μόνον τη συναινέσει του ιδιοκτήτου ή δι' αποχρώντα λόγον εκτιμώμενον υπό του οικείου Επιθεωρητού.

Η παραίτησις υποβάλλεται προς τον Επιθεωρητήν δια του ιδιωτικού σχολείου, η δε αποδοχή αυτής κοινοποιείται αμέσως προς τον ιδιοκτήτην, όστις υποχρεούται εντός 5 ημερών να υποβάλη πρότασιν περί διορισμού αντικαταστάτου.

Ο παραιτηθείς δεν δύναται να αποχωρήση του σχολείου, προ της αναλήψεως των καθηκόντων του αντικαταστάτου, εκτός εάν παρήλθε μην από της υποβολής της παραιτήσεώς του και δεν του εγένετο κοινοποίησις της αποδοχής της.

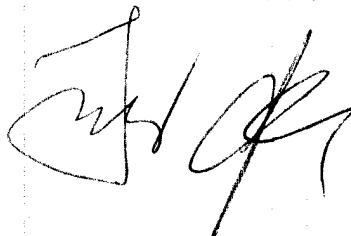
Οι διοριζόμενοι εις την δημοσίαν εκπαίδευσιν ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί, λογίζονται αυτοδικαίως παραιτούμενοι εκ του ιδιωτικού σχολείου εις το οποίον υπηρετούν, άμα τη αναλήψει υπηρεσίας εις την δημοσίαν εκπαίδευσιν.

4. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί απολύονται εκ του ιδιωτικού σχολείου εις το οποίον υπηρετούν λόγω:

α) σωματικής ή πνευματικής ανικανότητος, διαπιστούμενης υπό της οικείας κατά τόπον πρωτοβαθμίου υγειονομικής επιτροπής του Δημοσίου και

⁷ Κατά το άρθρο 13, παρ. 2 του Ν. 1894/1990 (Α 110):

"Ο διορισμός στο Δημόσιο εκπαιδευτικών σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 682/1977 ανατρέχει στη χρονολογία διακοπής της λειτουργίας του ιδιωτικού σχολείου που υπηρετούσαν, χωρίς δικαίωμα για λήψη αποδοχών."

6

μετ' ένστασιν του ενδιαφερομένου υπό της δευτεροβαθμίου υγειονομικής επιτροπής του Δημοσίου, ούσης υποχρεωτικής δια τον οικείον ασφαλιστικόν φορέα.

β) συμπληρώσεως του 70ού έτους της ηλικίας των ή χρόνου υπηρεσίας θεμελιούντας δικαίωμα προς λήψιν πλήρους συντάξεως εκ φορέως ασφαλίσεως των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

γ) επιβολής της πειθαρχικής ποινής της απολύσεως υπό του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου.

δ) πράξεως τελεσθείσης υπό του ιδιωτικού εκπαιδευτικού εντός της προ του διορισμού του πενταετίας, συνιστώσης έλλειψιν, εις τον δημόσιον υπάλληλον προσηκόντων ηθικών προσόντων, εφ' όσον δεν παρήλθε διετία από του διορισμού, μετ' απόφασιν του υπηρεσιακού συμβουλίου.

ε) ανεπαρκείας περί την εκτέλεσιν των καθηκόντων των, διαπιστουμένην υπό του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου και στηριζομένην εις δύο τουλάχιστον υπηρεσιακάς εκθέσεις συντασσομένας υπό του οικείου επιθεωρητού και απεχούσας αλλήλων εν τουλάχιστον διδακτικόν έτος.»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983, όπως αυτή ίσχυε πριν από την κατάργησή της με το ν. 4254/2014, ορίζονταν τα εξής:

«Άρθρο 11

Θέματα Προσωπικού Εκπαίδευσης

1. Α) Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από την έκδοσή της η αριθ. 108/12.8.1982 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύτηκε στο αριθ. 94 της 13.8.1982 (τεύχος Α') Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως με το εξής περιεχόμενο:

Μέχρι της οριστικής με νόμο ρύθμισης του θέματος, απολύσεις ιδιωτικών εκπαιδευτικών για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί η κατά το άρθρο 33 παρ. 1 του Ν. 682/1977 "περί ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων" πράξη του οικείου Επιθεωρητή, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα της καταγγελίας της σχετικής σύμβασης εργασίας και την ενδεχόμενη καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος, είναι άκυρες.

Β) Η αληθινή έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του Ν. 682/1977 είναι ότι απολύσεις ιδιωτικών εκπαιδευτικών που έγιναν χωρίς την προβλεπόμενη πράξη του οικείου Επιθεωρητή είναι άκυρες.

Γ) Μέχρι να ρυθμισθούν με νόμο τα θέματα της ιδιωτικής Γενικής Εκπαίδευσης κανείς ιδιωτικός εκπαιδευτικός με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δεν απολύεται παρά μόνο με απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Δ) Κατ' εξαίρεση των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου είναι επιτρεπτή και έγκυρη απόλυση ιδιωτικών εκπαιδευτικών από τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων στις εξής περιπτώσεις:

1) Για κατάργηση σχολείων.

2) Για κατάργηση τάξεων και τμημάτων τάξεων. Στην περίπτωση αυτή είναι επιτρεπτή η απόλυση αυτών που έχουν τη μικρότερη υπηρεσία στην εκπαίδευση με την προϋπόθεση ότι θα καταβληθεί σ' αυτούς η προβλεπόμενη αποζημίωση από το άρθρο 30 του ν. 682/1977. Από τις απολύσεις αυτές εξαιρούνται οι διδάσκοντες που είναι και ιδιοκτήτες των σχολείων.⁸

3) Για συμπλήρωση του 70ού έτους της ηλικίας.

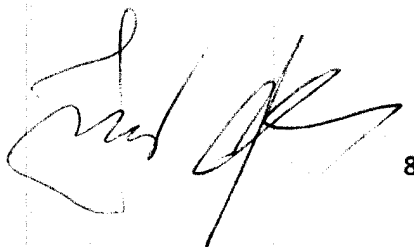
2. (...)»

Γ. Συναφείς ρυθμίσεις του άρθρου 1 του ν. 4046/2012, της υποπαραγράφου ΙΑ.12 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της ΠΥΣ 6/2012

Συναφείς προς τις προαναφερόμενες καταργηθείσες ρυθμίσεις των άρθρων 30 και 33 του ν. 682/1977 και της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983, πρέπει να θεωρηθούν οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 6 του Ν. 4046/2012, με το οποίο εγκρίθηκαν, μεταξύ άλλων, τα αναφερόμενα στο άρθρο αυτό σχέδια του «Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής» και του «Μνημονίου Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής», καθώς και της ΠΥΣ 6/2012 η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου νόμου. Το αυτό ισχύει και για το ιστορικό δικαστικής αμφισβήτησης, εκ μέρους της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Ελλάδος, της εφαρμογής των διατάξεων αυτών επί των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, το οποίο εκτίθεται, συνοπτικώς, στη συνέχεια.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012 εγκρίθηκαν τα προαναφερόμενα «μνημόνια», ενώ στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου ορίστηκε ότι οι ρυθμίσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο Ε' παρ. 28 και 29 του πρώτου και στο Κεφάλαιο 4 του δεύτερου από αυτά, όπως προσαρτήθηκαν ως παράρτημα V του νόμου, «*συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαίου άμεσης εφαρμογής*» και ότι με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου θα ρυθμιστεί «*κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου*».

⁸ Το εδάφιο 2 της περ.Δ, της παρ.1, του άρθρου 11 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 62 του Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ Α 167).

Στο Παράρτημα V του ν. 4046/2012, και ειδικότερα στην παράγραφο 29 του Κεφαλαίου Ε` του πρώτου «μνημονίου», και υπό τον τίτλο «Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις», αναφέρεται μεταξύ άλλων:

«Αφαίρεση της "μονιμότητας" σε όλες τις παραδοσιακές συμβάσεις σε όλες τις εταιρείες. Η νέα νομική διάταξη θα μεταμορφώσει αυτομάτως τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου (οι οποίες ορίζονται ως έχουσες λήξη κατά το όριο ηλικίας ή την σύνταξη) σε συμβάσεις αορίστου χρόνου για τις οποίες ισχύουν οι κανονικές διαδικασίες απόλυσης.

Στο Κεφάλαιο 4 του δεύτερου «μνημονίου» και ειδικότερα στο υποκεφάλαιο 4.1 περί διασφάλισης της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυσης των θεσμών της αγοράς εργασίας περιελήφθη η ακόλουθη «δέσμευση»:

«Γριν την εκταμίευση, καταργούνται οι όροι περί μονιμότητας (συμβάσεις ορισμένου χρόνου που ορίζεται ότι λήγουν σε κάποιο όριο ηλικίας ή στη συνταξιοδότηση) που περιλαμβάνονται σε νόμο ή σε συμβάσεις εργασίας».

Με την υποπαράγραφο ΙΑ.12 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), η οποία φέρει τον τίτλο «Αποζημίωση απόλυσης ιδιωτικών υπαλλήλων με σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου» όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 10 του άρθρου 34 του ν. 4111/2013 (Α' 18/25-01-2013, με έναρξη ισχύος από 19-11-2012, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 49 του αυτού νόμου) τροποποιήθηκαν, προς το δυσμενέστερο για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, η προθεσμία προειδοποίησης (παρ. 1) και το ύψος της αποζημίωσης απόλυσης (παρ. 2 και 3), ορίστηκε δε ότι οποιαδήποτε ευνοϊκότερη γι' αυτούς διάταξη προσαρμόζεται στα προβλεπόμενα από τις παραγράφους 2 και 3 όρια (παρ. 4).

Με το άρθρο 5 της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 6/28.2.2012 (ΦΕΚ Α' 38), η οποία εκδόθηκε κατ' επίκληση του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 4046/2012, ορίστηκε ότι:

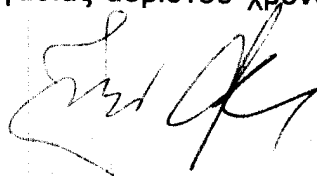
«1. Από 14-2-2012 συμβάσεις εργασίας εργαζομένων που προβλέπεται να λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης, νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2112/1920, όπως ισχύει. Οι διατάξεις που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζονται και σε επιχειρήσεις, εταιρείες ή οργανισμούς που υπάγονται ή είχαν

υπαχθεί οποτεδήποτε κατά το παρελθόν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί κάθε φορά με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65) ή με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 (Α' 101).

2. Από την 14.2.2012 διατάξεις νόμων ή κανονιστικών αποφάσεων, καθώς και όροι Συλλογικών Συμβάσεων και Διαιτητικών Αποφάσεων, Κανονισμών Εργασίας, Οργανισμών Προσωπικού και αποφάσεων Διοίκησης επιχειρήσεων, που θεσπίζουν όρους που υποκρύπτουν μονιμότητα ή ρήτρες μονιμότητας παρεκκλίνοντας από τους γενικούς κανόνες της εργατικής νομοθεσίας ή/και προβλέπουν την εφαρμογή, αναλογική ή ευθεία, διατάξεων του Κώδικα περί Δημοσίων Υπαλλήλων, καταργούνται. Οι διατάξεις που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζονται και σε επιχειρήσεις, εταιρείες ή οργανισμούς που υπάγονται ή είχαν υπαχθεί οποτεδήποτε κατά το παρελθόν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί κάθε φορά με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65) ή με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 (Α' 101).»

Σημειώνεται ότι με το Φ. 18/93893/Δ5/12-07-2013 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, δηλαδή της εδώ ερωτώσας υπηρεσίας, ερμηνεύθηκαν οι προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 4046/2012, του άρθρου πρώτου, υποπαραγράφος ΙΑ.12 του Ν. 4093/2012 και του άρθρου 5 παρ. 2 της ΠΥΣ 6/28.2.2012, ως έχουσες την έννοια ότι με αυτές καταργήθηκε το ειδικό για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς νομοθετικό καθεστώς και οριζόταν πλέον ότι η καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου των ιδιωτικών εκπαιδευτικών είναι ανατιώδης, το δε ύψος της αποζημίωσης απόλυσης και η διάρκεια της προθεσμίας προειδοποίησης διέπονται πλέον από τις γενικές για όλους τους υπαλλήλους διατάξεις. Το έγγραφο αυτό απευθύνθηκε στις Διευθύνσεις και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με την απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθμό 380/2013, ανεστάλη η εκτέλεση του εγγράφου αυτού, μετά την άσκηση αίτησης ακύρωσης και αίτησης αναστολής από την Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Ελλάδος. Κατά την κρίση της Επιτροπής Αναστολών, δεν ήταν πρόδηλο εάν, κατά την έννοια του συνόλου των προαναφερομένων διατάξεων, τα παραπάνω ζητήματα τα οποία αφορούσαν στην καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου των

ιδιωτικών εκπαιδευτικών, ρυθμίζονται πλέον από τις γενικές για όλους τους υπαλλήλους διατάξεις των νόμων 4046/2012 και 4093/2012 και της ΠΥΣ 6/2012. Η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι δεν ήταν πρόδηλο εάν το προσβληθέν έγγραφο έφερε το χαρακτήρα εγκυκλίου ή το χαρακτήρα εκτελεστής διοικητικής πράξης, είχε δηλαδή κανονιστικό χαρακτήρα και επεξεκτείνε την εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών επί των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

Η σχετική αίτηση ακύρωσης συζητήθηκε στις 17-10-2013 ενώπιον του Γ' Τμήματος του Δικαστηρίου, σε επταμελή σύνθεση και σύμφωνα με πολύ πρόσφατη ενημέρωση από τη Γραμματεία του Δικαστηρίου δεν έχει εκδοθεί απόφαση επ' αυτής.

Υπό τα δεδομένα αυτά, η θέσπιση της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, στην οποία ορίζεται ότι καταργούνται τα άρθρα 30 και 33 του ν. 682/1977 και η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983, το περιεχόμενο των οποίων αφορούσε σε ζητήματα διάρκειας και λύσης των συμβάσεων εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών καθώς και σε ζητήματα καταβλητέας αποζημίωσης, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει στενή συνάφεια με τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις, παρά το γεγονός ότι η ερωτώσα υπηρεσία δεν κάνει μνεία των τελευταίων.

Δ. Λοιπές κρίσιμες διατάξεις του Ν. 682/1977 και διατάξεις του ίδιου νόμου με βάση τις οποίες υποβλήθηκαν τα εδώ εξεταζόμενα τρία ερωτήματα

1. Κρίσιμες σε σχέση με τα ζητήματα τα οποία τίθενται εν προκειμένω, παρίστανται και οι διατάξεις των άρθρων, 1, 2, 16, 17, 18, 24, 26 και 28 του Ν. 682/1977, στις οποίες ορίζεται, μεταξύ άλλων:

«Άρθρον 1.

Ιδιωτικά σχολεία γενικής εκπαίδευσεως, κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου, είναι τα αντίστοιχα προς τα δημόσια σχολεία γενικής δημοτικής ή μέσης Εκπαίδευσεως τα μη ανήκοντα εις το Κράτος, αλλά ιδρυόμενα και συντηρούμενα υπό φυσικών ή νομικών προσώπων, κατά τα ειδικώτερον εις τον παρόντα νόμον οριζόμενα.

Άρθρον 2.

1. Τα Ιδιωτικά σχολεία γενικής εκπαίδευσεως υπάγονται εις την αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ασκούντος την επ' αυτών εποπτείαν δια των περιφερειακών εποπτικών οργάνων.

2. (...)

Αρθρον 16.

1.(...)

2. Αι προαγωγικαί από τάξεως εις τάξιν εξετάσεις των μαθητών, ως και αι απολυτήριαι εξετάσεις του δημοτικού σχολείου και γυμνασίου, ενεργούνται ενώπιον του διδακτικού προσωπικού του ιδιωτικού σχολείου και συμφώνως προς τας ισχυούσας εκάστοτε διατάξεις δια τα δημόσια σχολεία.

3. Αι απολυτήριαι εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών λυκείων διεξάγονται ενώπιον επιτροπών αποτελουμένων εκ δημοσίων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών του ιδιωτικού λυκείου. (...)

4. (...)

Αρθρον 17

1. Οι παρεχόμενοι υπό των ιδιωτικών νηπιαγωγείων, δημοτικών σχολείων και γυμνασίων τίτλοι σπουδών είναι κατά πάντα ισότιμοι προς τους των αντιστοιχων δημοσίων σχολείων.

2. Οι τίτλοι προαγωγής από τάξεων εις τάξιν των ιδιωτικών λυκείων καθίστανται ισότιμοι προς τους του δημοσίου μετά προηγουμένην επιτυχή κατατακτήριον εξέτασιν εις δημοσίον λύκειον κατά τας κειμένας διατάξεις. Των διατάξεων του προηγουμένου εδαφίου εξαιρούνται τα αναγνωριζόμενα ως ισότιμα προς τα δημόσια σχολεία.

3. (...)

4. Μετά την έκδοσιν των τελικών αποτελεσμάτων των εξετάσεων εκάστης τάξεως ο Διευθυντής του ιδιωτικού σχολείου υποχρεούται να εκδίδη και να παραδίδη εις τους κηδεμόνας των μαθητών τον τίτλον σπουδών, επί τη καταβολή μόνον των αναλόγων εκπαιδευτικών τελών.

5. (...)

6. (...)

Αρθρον 18.

1. (...)

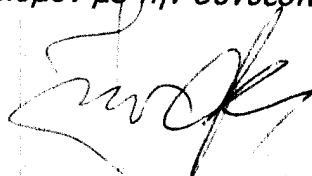
2.(...)

3. Εις περίπτωσην αρνήσεως διευθυντού του ιδιωτικού σχολείου να χορηγήση τον τίτλον σπουδών, ο επιθεωρητής πέραν της ασκήσεως πειθαρχικής κατ' αυτού διώξεως, χορηγεί έγγραφον βεβαίωσιν περί της μαθητικής καταστάσεως του μαθητού, ήτις επέχει θέσιν τίτλου σπουδών, ο τύπος της οποίας καθορίζεται δι' υπουργικής αποφάσεως.

4. (...)

Αρθρον 24.

1. Η σύνθεσις του διδακτικού προσωπικού εκάστου δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου είναι ίδια κατ' αριθμόν με την σύνθεσιν

του διδακτικού προσωπικού των δημοσίων σχολείων, ανάλογος προς τα λειτουργούντα τμήματα και ανεξάρτητος της κατά φύλον συνθέσεως.

2. Η σύνθεσις του διδακτικού προσωπικού εκάστου γυμνασίου και λυκείου, είναι ανάλογος προς το αναλυτικόν και ωρολόγιον πρόγραμμα.

3. Το διδακτικόν προσωπικόν των ιδιωτικών σχολείων δέον να έχη τα και δια το διδακτικόν προσωπικόν των δημοσίων σχολείων απαιτούμενα προσόντα, πλην των κατωτέρω εξαιρέσεων:

α) Επιτρέπεται όπως Έλληνες πολίται υπηρετήσαντες μέχρι και του σχολικού έτους 1976-77, ως καθηγηταί Ξένων Γλωσσών, Οικοκυρικών, Τεχνικών και Μουσικής εις ιδιωτικά σχολεία και μη έχοντες τα τυπικά προσόντα σπουδών διορίζονται εις Ιδιωτικά σχολεία, κατατασσόμενοι εις τους κλάδους Α10, Α11, Α12, Α13 και Α14 του άρθρου 34 του Ν. 309/1976.

(...)

β) Επιτρέπεται η πρόσληψις διδασκαλισσών εις θέσεις, νηπιαγωγών, εφ' όσον κατά διαπίστωσιν του οικείου Επιθεωρητού δεν προσφέρονται προς πρόσληψιν νηπιαγωγοί.

γ) Επιτρέπεται η πρόσληψις ιδιωτικών εκπαιδευτικών ασχέτως ορίου ηλικίας ουχί όμως πέραν του 70ου έτους.

δ) Επιτρέπεται η πρόσληψις ιδιωτικών εκπαιδευτικών μη εκπληρωσάντων τας στρατιωτικές υποχρεώσεις των.

Καθήκοντα - Υποχρεώσεις - Περιορισμοί

Διευθυντού και Διδακτικού Προσωπικού

Άρθρον 26

1. Τα ειδικώτερα καθήκοντα και υποχρεώσεις των διευθυντών των Ιδιωτικών σχολείων και του διδακτικού προσωπικού αυτών είναι τα αυτά προς τα οριζόμενα εκάστοτε δια τους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων, φυλαττομένης της ισχύος της παραγρ. 1 του άρθρου 27 του παρόντος.

2. (...)

3. Ο διευθυντής ιδιωτικού σχολείου είναι υπεύθυνος δια την από εκπαιδευτικής πλευράς ομαλήν λειτουργίαν του σχολείου. Οφείλει να συνεργάζεται μετά του ιδιοκτήτου γνωστοποιών εις αυτόν τας παρουσιαζόμενας ελλείψεις και υποδεικνύων την συμπλήρωσιν αυτών. Εις περίπτωσιν αμελείας του ιδιοκτήτου ο Διευθυντής οφείλει να αναφέρει σχετικώς εις τον οικείον Επιθεωρητήν, υποκείμενος άλλως εις πειθαρχικόν έλεγχον.

Όριον ωρών διδασκαλίας - Υπερωρίαί

Άρθρον 27.

1. Το όριον των καθ' εβδομάδα ωρών διδασκαλίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών πλήρους απασχολήσεως, είναι το ισχύον εκάστοτε δια τους δημοσίους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων. Πέραν των ωρών διδασκαλίας, ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός υποχρεούται εις την παροχήν και άλλων υπηρεσιών, συνδεομένων προς το εν γένει εκπαιδευτικόν έργον, ως συμμετοχή εις διαφόρους συνεδριάσεις των συλλόγων των διδασκόντων, συμμετοχή εις εορτάς και άλλας εκδηλώσεις, ενημέρωσις γονέων κ.λ.π., (...)

2. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί δύνανται να διδάσκουν πέραν των υπό του Παρόντος προβλεπομένου ανωτάτου ορίου ωρών υποχρεωτικής διδασκαλίας και μέχρι δέκα ωρών εβδομαδιαίως, μαθήματα της ειδικότητός των, εις το σχολείον εις το οποίον υπηρετούν ή εις έτερα σχολεία, επί ωριαία αντιμισθία ίση τουλάχιστον προς την αντίστοιχον τοιαύτην, των δημοσίων εκπαιδευτικών.

Η ανάθεσις της υπερωριακής διδασκαλίας ενεργείται προτάσει του ιδιοκτήτου, μετ' έγκρισιν του οικείου Επιθεωρητού εις τον οποίον υπάγεται το σχολείον, κοινοποιουμένην και εις την Επιθεώρησιν του σχολείου εις το οποίον κυρίως απασχολείται.

3. (...)

4. α) Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να εργασθούν λιγότερες ώρες από αυτές του ωραρίου τους, υποβάλλουν αυτοπροσώπως σχετική αίτηση προς τον οικείο διευθυντή εκπαίδευσης για τροποποίηση του διοριστηρίου τους.

β) (...) ⁹

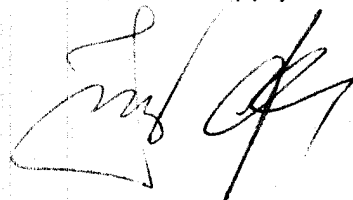
Επετηρίς Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών

Άρθρον 28.

1. Εκπαιδευτικοί έχοντες τα υπό του παρόντος νόμου οριζόμενα προσόντα εγγράφονται εις την Επετηρίδα ιδιωτικών εκπαιδευτικών, τηρουμένων παρά τη Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, συνοδευομένην υπό των προβλεπομένων προς διορισμόν δικαιολογητικών και γραμματίου καταθέσεως του προβλεπομένου ποσού υπέρ του "Λογαριασμού Ιδιωτικής Γενικής Εκπαιδεύσεως".

⁹ Η παρ.4 προστέθηκε με την παρ.14 του άρθρου 47 Ν.3848/2010, (ΦΕΚ Α 71/19.5.2010). Σύμφωνα με το στοιχείο β) της παραγράφου αυτής:

β) Σε περίπτωση κατάργησης τάξεων ή τμημάτων, κατά την περίπτωση 2 της παραγράφου 1Δ του άρθρου 11 του ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56 Α), όπως ισχύει, ο διευθυντής του σχολείου, με σύμφωνη γνώμη του εκπαιδευτικού, μπορεί να προτείνει στο οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αντί της απόλυσης αυτών που έχουν τη μικρότερη υπηρεσία στην εκπαίδευση, την τροποποίηση του διοριστηρίου τους, ώστε να εργάζονται λιγότερες ώρες.

2. Η καταχώρησις εις την επετηρίδα, γίνεται κατόπιν πράξεως της υπό του παρόντος νόμου προβλεπομένης Επιτροπής Επετηρίδος.

3. Η Επετηρίς Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών κοινοποιείται προς τας επιθεωρήσεις δημοτικής και μέσης εκπαίδευσεως.

4. Εις την Επετηρίδα εγγράφονται:

Α' πίναξ: Οι υπηρετούντες κατ' αποκλειστικότητα εις την ιδιωτικήν εκπαίδευσιν και μη ανήκοντες εις μίαν των επομένων κατηγοριών, ως και οι κέκτημένοι τα υπό του παρόντος νόμου οριζόμενα προσόντα διορισμού ιδιοκτήται ιδιωτικών σχολείων.

Β' πίναξ: Οι το πρώτον επιθυμούντες να διδάξουν εις την ιδιωτικήν εκπαίδευσιν και μέχρι της συμπληρώσεως διετούς διδακτικής υπηρεσίας, μετά την οποίαν εγγράφονται εις τον Α' πίνακα.

Γ' πίναξ: Οι συνταξιούχοι Ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί οι μη υπερβάντες το 70όν έτος της ηλικίας των, ως και οι συνταξιούχοι Δημόσιοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί οι τυχόντες συντάξεως μικροτέρας της αντιστοιχούσης εις πλήρη σύνταξιν υπαλλήλων επί βαθμώ 2ω και μη υπερβάντες το 65ον έτος της ηλικίας των.¹⁰

5. (...)»

2. Οι ειδικότερες διατάξεις του ν. 682/1977, με βάση τις οποίες διατυπώθηκαν τα εδώ εξεταζόμενα ερωτήματα, είναι, αντιστοίχως, το άρθρο 29 (για το πρώτο ερώτημα), 25 και 34 (για το δεύτερο) και 31 και 32 (για το τρίτο) και έχουν ως εξής:

«Πρόσληψις διδακτικού προσωπικού
Άρθρον 29.

1. Το διδακτικόν προσωπικόν των ιδιωτικών σχολείων, επιλέγεται υπό των ιδιοκτητών αυτών εκ των εγγεγραμμένων εις τους πίνακας της επετηρίδος ιδιωτικών εκπαιδευτικών, ως και εξ υπαλλήλων του Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και διορίζεται υπό του οικείου Επιθεωρητού, κατόπιν προτάσεως του ιδιοκτήτου του σχολείου. Ο ιδιοκτήτης κατά την επιλογήν, δεν δεσμεύεται εκ της σειράς εγγραφής εις τον πίνακα.

2. Έν πάση περιπτώσει η σύνθεσις του διδακτικού προσωπικού εκάστου σχολείου δέον να περιλαμβάνει κατά ποσοστόν τουλάχιστον 75% ανήκοντας εις τον πίνακα Α' και να μη υπερβαίνει κατά ποσοστόν το 25% διά τους ανήκοντας εις τον πίνακα Β και 10% διά τους ανήκοντας εις τον πίνακα Γ', ως και τους

¹⁰ Το εδάφιο Γ' το οποίο αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 του άρθρου 11 Ν. 1035/1980 (ΦΕΚ Α 60), διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 39 παρ.1δ του Ν.4115/2013 (ΦΕΚ Α 24/30.1.2013), μόνο για την επιλογή διευθυντών ιδιωτικών σχολικών μονάδων.

προερχομένους έξ υπαλλήλων του δημοσίου η νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Παρεκκλίσεις λόγω εξαιρετικών περιπτώσεων εκ των ορίων τούτων επιτρέπονται, ιδία δι' επαρχιακά ιδιωτικά σχολεία, κατόπιν ητιολογημένης αποφάσεως του οικείου Επιθεωρητού.»¹¹

«Διευθυνταί - Υποδιευθυνταί

Άρθρον 25.

1. Έκαστον Ιδιωτικόν σχολείον διευθύνει ιδιωτικός εκπαιδευτικός έχων τα υπό της παρ. 3 του άρθρου 34 του παρόντος νόμου οριζόμενα προσόντα.

2. Εις ην περίπτωσην αποδεδειγμένως δεν προσφέρεται ή δεν εξευρίσκεται ιδιωτικός εκπαιδευτικός έχων τα κατά την προηγουμένην παράγραφον προσόντα δια να αναλάβη την διεύθυνσιν του σχολείου, δύναται μετ' ητιολογημένην απόφασιν του οικείου Επιθεωρητού να ανατεθή η διεύθυνσις εις ιδιωτικόν εκπαιδευτικόν έχοντα κατώτερον του δια τους Διευθυντάς οριζομένου βαθμού.

3. Εάν ο ιδιοκτήτης του σχολείου είναι και εκπαιδευτικός της αντιστοίχου βαθμίδος εκπαίδεψεως, δύναται να ορίζεται διευθυντής του σχολείου του, εφ' όσον έχει τον υπό της παραγρ. 3 του άρθρου 34 του παρόντος προβλεπόμενον κατά περίπτωσιν βαθμόν, φυλαττομένης της ισχύος της προηγουμένης παραγράφου.

4. Ο διορισμός του διευθυντού γίνεται καθ' έκαστον έτος δι' αποφάσεως του οικείου Επιθεωρητού, μετά πρότασιν του ιδιοκτήτου του σχολείου.

5. Οι διευθυνταί των ιδιωτικών σχολείων δεν δύνανται να υπηρετούν παραλλήλως εις έτερον εκπαιδευτήριον οιουδήποτε τύπου, υποχρεούμενοι να ευρίσκωνται εις το σχολείον καθ' όλας τας εργασίμους ώρας, δύνανται όμως να διδάσκουν εις έτερον Γυμνάσιον ή Λύκειον του αυτού εκπαιδευτηρίου.

6. Τον διευθυντήν ιδιωτικού σχολείου, απόντα ή κωλυόμενον, αναπληροί έτερος εκπαιδευτικός του αυτού σχολείου, οριζόμενος υπό του οικείου Επιθεωρητού κατά την έναρξιν του σχολικού έτους, μετά πρότασιν του ιδιοκτήτου.

Προαγωγαί

Άρθρον 34.

1. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί προάγονται ή λαμβάνουν τον μισθόν του ανωτέρου μισθολογικού κλιμακίου, αναλόγως προς τα προσόντα, το ευδόκιμον και τον χρόνον υπηρεσίας των εις τον

¹¹ Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 του άρθρου 11 του Ν.1035/1980 (ΦΕΚ Α 60).

αυτόν βαθμόν ή κλιμάκιον κατά τα ισχύοντα εκάστοτε δια την προαγωγήν των δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών και κατόπιν αιτήσεώς των.

2. Η προαγωγή γίνεται μέχρι του βαθμού της νηπιαγωγού Α' και του Διευθυντού Β' δια τους εκπαιδευτικούς της δημοτικής εκπαίδευσεως και του Γυμνασιάρχου δια τους εκπαιδευτικούς της μέσης εκπαίδευσεως, δια πράξεως του οικείου Επιθεωρητού μετ' απόφασιν του κατά περίπτωσιν αρμοδίου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Δι' αποφάσεως του οικείου Επιθεωρητού εκδιδομένης καθ' έκαστον έτος τη προτάσει του ιδιοκτήτου εκάστου ιδιωτικού σχολείου, ανατίθενται καθήκοντα Διευθυντών ιδιωτικών σχολείων ως ακολούθως:

α) Διευθυντριάς νηπιαγωγείου, εις νηπιαγωγόν Α'.

β) Διευθυντού δημοσίου σχολείου εις Διευθυντήν Β'.

γ) Διευθυντού Γυμνασίου, εις βοηθόν Γυμνασιάρχην και

δ) Διευθυντού Λυκείου εις Γυμνασιάρχην.

4. Εις τους ασκούντας καθήκοντα διευθυντών ιδιωτικών σχολείων, απονέμεται ο προβλεπόμενος δια τους Διευθυντάς αντιστοιχών δημοσίων σχολείων οργανικός βαθμός και καταβάλλονται αι αντίστοιχοι αποδοχαί.

Ούτοι απομακρυνόμενοι καθ' οιονδήποτε τρόπον εκ του αυτού σχολείου, διατηρούν τον βαθμόν, ον είχαν, προ της αναθέσεως αυτοίς καθηκόντων διευθυντών ιδιωτικών σχολείων.»

«Συμπλήρωσις κενουμένων θέσεων

Άρθρον 31.

1. Κενουμένης θέσεως διδακτικού προσωπικού κατά την διάρκειαν του διδακτικού έτους, ο ιδιοκτήτης του σχολείου οφείλει όπως εντός 10ημέρου, προτείνη προς τον οικείον Επιθεωρητήν τον διορισμόν αντικαταστάτου, της εγκριτικής αποφάσεως εκδιδομένης εντός τριημέρου από της λήψεως της προτάσεως ιδιοκτήτου.

Παρερχομένης της τριημέρου ταύτης προθεσμίας, ο αντικαταστάτης νομίμως απασχολείται, εφ' όσον κέκτηται τα νόμιμα προσόντα.

2. Εις περίπτωσιν παραλείψεως του ιδιοκτήτου να προτείνη αντικαταστάτην ο Επιθεωρητής δύναται να αναθέση την αναπλήρωσιν της κενής θέσεως εις εκπαιδευτικόν της αυτής ειδικότητος και εις εξαιρετικάς περιπτώσεις, συγγενούς ειδικότητος. Ούτος απασχολείται μέχρι λήξεως του διδακτικού έτους, του ιδιοκτήτου υποχρεουμένου να καταβάλλη τας σχετικάς αποδοχάς

Διαδικασία πληρώσεως θέσεως

Άρθρον 32.

1. Δια την πλήρωσιν θέσεως διδακτικού προσωπικού ιδιωτικού σχολείου, υποβάλλεται προς τον ιδιοκτήτην αυτού αίτησις του ενδιαφερομένου, βεβαίωσις περί της εγγραφής του εις την επιτηρίδα, ως και υπεύθυνος δήλωσις περί της ιδιότητός του, της τυχόν απασχολήσεώς του και των ωρών απασχολήσεώς του εις έτερον σχολείον ή φροντιστήριον.

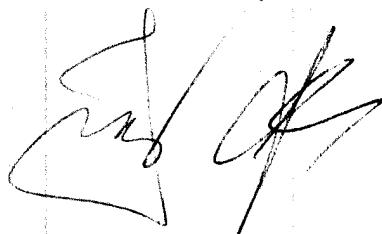
2. Ο ιδιοκτήτης υποβάλλει προτάσεις προσλήψεως διδακτικού προσωπικού ή αναθέσεως διδασκαλίας εις αυτό, εις τον οικείον Επιθεωρητήν κατά το χρονικόν διάστημα από της ενάρξεως του σχολικού έτους μέχρι της ημερομηνίας ενάρξεως των μαθημάτων. Αι προτάσεις δια την πρόσληψιν του Διευθυντού και του απαιτούμένου διδακτικού προσωπικού δια την διενέργειαν των πάσης φύσεως εξετάσεων, υποβάλλονται το βραδύτερον μέχρι της 31ης Αυγούστου.

Αι εγκρίσεις επί των προτάσεων τούτων παρέχονται εντός τριημέρου από της υποβολής των.

*3. Εάν κατά την ημέραν ενάρξεως των μαθημάτων, ο ιδιοκτήτης δεν έχη προτείνει την συμπλήρωσιν κενής θέσεως, ο οικείος Επιθεωρητής αναθέτει την διδασκαλίαν των αντιστοιχων ωρών εις εκπαιδευτικόν, έχοντα τα απαιτούμενα προσόντα.
(...)»*

II. Ερμηνεία διατάξεων. Γενικά.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 16 του Συντάγματος, η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει ως σκοπό την ηθική, πνευματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες. Στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ο καθορισμός με νόμο των προϋποθέσεων και των όρων χορήγησης αδείας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων τα οποία δεν ανήκουν στο Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σ' αυτά, καθώς και της υπηρεσιακής κατάστασης του διδακτικού προσωπικού τους. Όπως γίνεται παγίως δεκτό, με τις διατάξεις αυτές ανάγεται η παιδεία σε βασική αποστολή του Κράτους και θεσπίζεται η εποπτεία του τελευταίου επί των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων με συνέπεια την έντονη ρυθμιστική επέμβαση του νομοθέτη στην οργάνωση και λειτουργία τους καθώς και στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους.

Ειδικότερα, γίνεται δεκτό ότι στην διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 8 του άρθρου 16 του Συντάγματος κατοχυρώνεται το δικαίωμα του ιδιοκτήτη ιδιωτικού σχολείου να επιλέγει το διδακτικό προσωπικό αυτού, ο νομοθέτης όμως, κινούμενος μέσα στα όρια της εν λόγω διάταξης, η οποία καθιερώνει την εποπτεία του Κράτους στην λειτουργία των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους, μπορεί να θεσπίζει προϋποθέσεις και όρους ως προς την σύναψη και την λύση της εργασιακής συμβάσεως η οποία συνδέει τον ιδιοκτήτη του σχολείου με το εκπαιδευτικό προσωπικό και να αναθέτει τον έλεγχο της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων αυτών σε όργανα του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος ασκείται με την έκδοση αντίστοιχων διοικητικών πράξεων. Προς τούτο αρκεί οι προϋποθέσεις και οι όροι αυτοί να υπαγορεύονται από λόγους δημοσίου συμφέροντος αναγόμενους στη διασφάλιση και βελτίωση της παρεχόμενης από τα ιδιωτικά σχολεία εκπαίδευσής και να μην αναιρούν ούτε να περιορίζουν υπέρμετρα την συνταγματικώς προστατευόμενη ελευθερία ιδρύσεως ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και την συνακόλουθη ελευθερία του ιδιοκτήτη του εκπαιδευτηρίου να επιλέγει το διδακτικό προσωπικό του σχολείου του [ΣΤΕ 622/2010 (επταμ.), 2283/2002, 2901/2000, 1357/1999 (επταμ.), 2374/1988 (Ολομ.), 1671/1980 (επταμ.), ΝΟΜΟΣ].

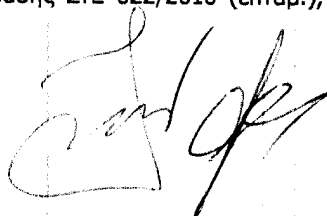
Στο άρθρο 24 παρ. 1 του ν. 682/1977, ο οποίος εκδόθηκε σε εκτέλεση της παραγράφου 8 του άρθρου 16 του Συντάγματος, προβλέπεται ότι η σύνθεση του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων είναι ίδια κατ' αριθμό με την σύνθεση του διδακτικού προσωπικού των δημοσίων σχολείων και ανάλογη προς τα λειτουργούντα τμήματα, ενώ η σύνθεση του διδακτικού προσωπικού των γυμνασίου και λυκείων είναι ανάλογη προς το αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα. Στην παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου ορίζεται ότι το διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων πρέπει να έχει, κατ' αρχήν, και σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, τα απαιτούμενα και για το διδακτικό προσωπικό των δημοσίων σχολείων προσόντα.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 1 του ιδίου νομοθετήματος, τα ειδικότερα καθήκοντα και υποχρεώσεις των διευθυντών των ιδιωτικών σχολείων και του διδακτικού προσωπικού αυτών είναι τα ίδια με αυτά τα οποία ορίζονται εκάστοτε για τους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων.

Το άρθρο 29 του ν. 682/1977 φέρει τον τίτλο «Πρόσληψις διδακτικού προσωπικού» και ορίζει ότι το διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων γενικής εκπαίδευσης επιλέγεται από τους ιδιοκτήτες των σχολείων μεταξύ των εγγεγραμμένων στους πίνακες της επετηρίδας ιδιωτικών εκπαιδευτικών του άρθρου 28 του ιδίου νόμου. Η επετηρίδα αυτή περιλαμβάνει τους οριζόμενους στην παράγραφο 4 του άρθρου 28 του ν. 682/1977 τρεις πίνακες και τηρείται στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και σε αυτήν εγγράφονται οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι έχουν τα νόμιμα προσόντα. Μετά την επιλογή αυτή και την υποβολή σχετικής πρότασης από τον ιδιοκτήτη του σχολείου προς τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης (παλαιότερα τον οικείο Επιθεωρητή), το διδακτικό προσωπικό διορίζεται με πράξη του τελευταίου.

Όπως γίνεται δεκτό, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 1 του 682/1977, ο ιδιοκτήτης του ιδιωτικού σχολείου επιλέγει το διδακτικό προσωπικό του εκπαιδευτηρίου στο πλαίσιο άσκησης του διευθυντικού του δικαιώματος, το δικαίωμά του όμως αυτό υπόκειται στους περιορισμούς του νόμου και σε διοικητικό έλεγχο νομιμότητας από τα όργανα του Υπουργείου Παιδείας. Συγκεκριμένα, ο ιδιοκτήτης επιλέγει το διδακτικό προσωπικό μόνο μεταξύ των εκπαιδευτικών που είναι εγγεγραμμένοι στην επετηρίδα ιδιωτικών εκπαιδευτικών, χωρίς να δεσμεύεται από την σειρά εγγραφής στους πίνακες της επετηρίδας, οι δε προτεινόμενοι «διορίζονται» με πράξη του ασκούντος την κρατική εποπτεία οργάνου. Η διοικητική αυτή πράξη έχει ως περιεχόμενο την έγκριση της καταρτιζόμενης μεταξύ του ιδιοκτήτη και του προσλαμβανόμενου εκπαιδευτικού σύμβασης εργασίας. Το διοικητικό όργανο μπορεί να αρνηθεί το διορισμό του προτεινόμενου προσώπου μόνον για λόγους νομιμότητας, χωρίς να δύναται να διορίσει άλλο πρόσωπο. Η ισχύς της σχετικής διοικητικής πράξης διατηρείται μέχρι την λήξη του συμβατικού χρόνου ή μέχρι τη λύση της εργασιακής σχέσης και πάλι με πράξη του ιδίου διοικητικού οργάνου [ιδ. ο.π. ΣτΕ 622/2010 (επταμ.) και τις εκεί παραπομπές στις ΣτΕ 2495/2002, 1998-9/2001 (επταμ.) 1357/1999 (επταμ.), 2374/1988 (Ολομ.), 1670-1671/1980].¹²

¹² Στο πλαίσιο αυτό, έχει επίσης κριθεί αναφορικά με τις με τις διατάξεις του άρθρου 29 και τις παραγράφους 3 έως 5 του άρθρου 30 του Ν. 682/1977, όπως οι τελευταίες ίσχυαν πριν την δημοσίευση του Ν. 2986/2002 με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 και προέβλεπαν το αναπιδώδες της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, ότι η καταγγελία αυτή συνιστούσε ιδιαίτερο λόγο απόλυσης του διδακτικού προσωπικού (υποκείμενη στον περιορισμό του άρθρου 281 ΑΚ) και υποχρέωνε τη διοίκηση σε έκδοση πράξης απόλυσης (ιδ. ιδίως σκέψη 6 της απόφασης ΣτΕ 622/2010 (επταμ.), Γνμδ ΝΣΚ 4/2012).

Αντίστοιχες διοικητικές πράξεις εκδίδονται και για τις λοιπές υπηρεσιακές μεταβολές του διδακτικού προσωπικού, όπως η προαγωγή, βαθμολογική ή μισθολογική, η τοποθέτηση Διευθυντού του σχολείου, η ένταξη, η άσκηση πειθαρχικής εξουσίας κλπ, άλλοτε κατόπιν προτάσεως του ιδιοκτήτη του ιδιωτικού σχολείου, άλλοτε και χωρίς αυτήν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αντίστοιχες διατάξεις (ο.π. ΣΤΕ 1998/2001, σκέψη με αριθ. 6).

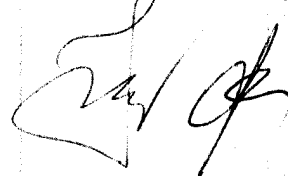
Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 682/1977, για την πλήρωση θέσης διδακτικού προσωπικού ιδιωτικού σχολείου, υποβάλλεται προς τον ιδιοκτήτη αίτηση του ενδιαφερομένου καθώς και βεβαίωση για την εγγραφή του στην επετηρίδα. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου, ο ιδιοκτήτης υποβάλλει προς τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης προτάσεις πρόσληψης διδακτικού προσωπικού ή ανάθεσης διδασκαλίας σε αυτό, κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη του σχολικού έτους μέχρι την ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων. Αντίστοιχες προτάσεις προβλέπονται για την πρόσληψη του Διευθυντή και του απαιτούμενου διδακτικού προσωπικού για την διενέργεια των πάσης φύσης εξετάσεων, οι οποίες και πρέπει να υποβάλλονται μέχρι την 31η Αυγούστου. Η εγκριτική απόφαση για την πρόσληψη εκδίδεται εντός τριμήνου από την υποβολή της πρότασης. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου, εάν, κατά την ημέρα έναρξης των μαθημάτων, ο ιδιοκτήτης δεν έχει προτείνει την συμπλήρωση κενής θέσης, ο Προϊστάμενος της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης αναθέτει την διδασκαλία των αντιστοιχών ωρών σε εκπαιδευτικό ο οποίος έχει τα απαιτούμενα προσόντα.

Αντίστοιχες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στο άρθρο 31 του ν. 682/1977, το οποίο αφορά στην κάλυψη θέσης διδακτικού προσωπικού η οποία κενώθηκε κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο ιδιοκτήτης του σχολείου οφείλει να προτείνει εντός 10ημέρου στον οικείο Επιθεωρητή τον διορισμό αντικαταστάτη. Ο Προϊστάμενος της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης οφείλει να εκδώσει την σχετική εγκριτική απόφαση εντός τριμήνου από την λήψη της πρότασης. Άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής έχει ως συνέπεια την νόμιμη απασχόληση του αντικαταστάτη εφόσον διαθέτει τα νόμιμα προσόντα. Σε περίπτωση παράλειψης του ιδιοκτήτη να προτείνει αντικαταστάτη, ο Προϊστάμενος της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης δύναται να αναθέσει την αναπλήρωση της κενής θέσης σε εκπαιδευτικό της αυτής ειδικότητας και, σε, εξαιρετικές περιπτώσεις, συγγενούς ειδικότητας.

Από όσα αναφέρθηκαν συνάγεται, κατ' ανακεφαλαίωση, ότι με τον ν. 682/1977 ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα πρόσληψης του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών σχολείων ή αντικατάστασης του σε περίπτωση κένωσης θέσης κατά τη διάρκεια του έτους, και καθορίζεται η ακολουθητέα προ τούτο διαδικασία. Ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 24, 27, 28, 29, 31 και 32 του νόμου αυτού, η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την επιλογή του εκπαιδευτικού από τον ιδιοκτήτη, η οποία πρέπει να είναι γίνεται εντός των προθεσμιών οι οποίες τάσσονται στα άρθρα 31 και 32 από την προβλεπόμενη στο άρθρο 28 επετηρίδα, να τηρεί την προβλεπόμενη στο άρθρο 29 παρ. 2 αναλογία για την σύνθεση του διδακτικού προσωπικού του σχολείου του, κλπ. Μετά την επιλογή αυτή, ο ιδιοκτήτης υποβάλλει σχετική πρόταση προς τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και η πρόσληψη λαμβάνει χώρα με την έκδοση της σχετικής πράξης του τελευταίου. Στην πράξη αυτή προσδιορίζεται και το ωράριο απασχόλησης, μείωση του οποίου απαιτεί αυτοπρόσωπη αίτηση του ιδιωτικού εκπαιδευτικού προς τον οικείο διευθυντή εκπαίδευσης για τροποποίηση του διοριστηρίου του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ιδίου νόμου.

Η διαδικασία αυτή και η διοικητική πράξη η οποία εκδίδεται προς ολοκλήρωσή της, εντάσσονται, προδήλως, στο πλαίσιο της κατά συνταγματική επιταγή ασκούμενης από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εποπτείας επί των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού τους. Τούτο διότι με την διαδικασία αυτή υλοποιείται ο έλεγχος νομιμότητας ο οποίος ασκείται επί του εάν το προσωπικό αυτό επιλέχθηκε από τους έχοντες τα νόμιμα προσόντα, εάν τηρείται η επιβαλλόμενη σύνθεση του διδακτικού προσωπικού και η αναλογία αυτού, για μεν τα ιδιωτικά δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία, προς τα λειτουργούντα τμήματα, για δε τα γυμνάσια και λύκεια, προς το αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα (άρθρο 24), εάν υπάρχουν κενά ή δημιουργήθηκαν τέτοια κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους, τα οποία και επιβάλλεται να καλυφθούν άμεσα (άρθρα 31 και 32 του Ν. 682/1977) κλπ.

Παραλλήλως προς τις ρυθμίσεις αυτές, στην παράγραφο 1 του άρθρου 26 του ν. 682/1977 ορίζεται ότι τα καθήκοντα του διδακτικού προσωπικού και των διευθυντών των ιδιωτικών σχολείων είναι τα ίδια με αυτά των εκπαιδευτικών των δημοσίων σχολείων. Περαιτέρω, στο άρθρο 16 του ιδίου νόμου ορίζεται ότι οι προαγωγικές εξετάσεις στα δημοτικά

σχολεία και τα γυμνάσια διενεργούνται ενώπιον του διδακτικού προσωπικού του ιδιωτικού σχολείου και σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες ρυθμίσεις για τα δημόσια σχολεία, ενώ οι απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών λυκείων ενώπιον επιτροπών αποτελούμενων από δημόσιους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς του ιδιωτικού λυκείου. Στο άρθρο 17, το οποίο αφορά στην, κατά τα εκεί ειδικότερα οριζόμενα, ισοτιμία των παρεχόμενων τίτλων σπουδών ή προαγωγής από τάξη σε τάξη, προβλέπεται υποχρέωση του Διευθυντή του ιδιωτικού σχολείου να εκδίδει και να παραδίδει στους κηδεμόνες των μαθητών τον τίτλο σπουδών, μετά την έκδοση των τελικών αποτελεσμάτων των εξετάσεων κάθε τάξης. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3, σε περίπτωση άρνησης του τελευταίου, το αρμόδιο περιφερειακό όργανο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, πέραν της άσκησης πειθαρχικής δίωξης, χορηγεί έγγραφη βεβαίωση για την μαθητική κατάσταση του ενδιαφερόμενου, η οποία επέχει θέση τίτλου σπουδών.

Από το συνδυασμό του συνόλου των διατάξεων που προαναφέρθηκαν συνάγεται ότι στο διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων, δυνάμει της κατά τα προεκτεθέντα πρόσληψης/διορισμού του, ανατίθενται από το νόμο καθήκοντα τα οποία περιλαμβάνουν εκτός από την εν στενή εννοία παροχή διδακτικού έργου, την διεξαγωγή προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων για τα ιδιωτικά δημοτικά και γυμνάσια, την συμμετοχή σε επιτροπές ενώπιον των οποίων διεξάγονται οι απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών λυκείων (εξαιρουμένων αυτών που αναγνωρίζονται ως ισότιμα προς τα δημόσια σχολεία, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 17) και την εν γένει αξιολόγηση των διδασκομένων από αυτούς μαθητών, την ενημέρωση των κηδεμόνων κλπ.. Περαιτέρω, οι κατ' έτος οριζόμενοι Διευθυντές των ιδιωτικών σχολείων (σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 25 του ν. 682/1977 και κατόπιν πρότασης του ιδιοκτήτη και απόφασης του Επιθεωρητή), έχουν την αρμοδιότητα, μετά την εξαγωγή των αποτελεσμάτων των εξετάσεων, να εκδίδουν τίτλους σπουδών οι οποίοι θεωρούνται ή καθίστανται ισότιμοι με εκείνους των δημοσίων σχολείων, υπό τους ειδικότερα προβλεπόμενους στο άρθρο 17 του ν. 682/1997 όρους. Εξάλλου, η ολοκλήρωση των σπουδών στο λύκειο και η επιτυχής συμμετοχή σε εξεταστική διαδικασία η οποία είναι ενιαία για υποψηφίους τόσο από τα ιδιωτικά και από τα δημόσια σχολεία, αποτελούν

μέρος της διαδικασίας η οποία εξασφαλίζει την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η ολοκλήρωση της προβλεπόμενης στα άρθρα 24, 27, 28, 29, 31 και 32 διαδικασίας πρόσληψης συναρτάται με την έγκαιρη πρόσληψη του διδακτικού προσωπικού το οποίο είναι αναγκαίο και το οποίο διαθέτει τα απαιτούμενα από το νόμο προσόντα προς εκπλήρωση των καθηκόντων του εκπαιδευτικού λειτουργού και του αντικειμενικού αξιολογητή των διδασκομένων από αυτό. Συναρτάται, επομένως, με την διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, τα οποία ιδρύονται και λειτουργούν κατόπιν αδειάς του κράτους, εντασσόμενα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, γίνεται παγίως δεκτό ότι οι ρυθμίσεις που αφορούν στην λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων και την παρεχόμενη από αυτά εκπαίδευση, πρέπει να σκοπούν στην αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του σκοπού της παιδείας, ο οποίος έχει αναχθεί σε συνταγματικό λόγο δημοσίου συμφέροντος (ιδ. ο.π. ΣΤΕ 622/2010, σκέψη αριθ. 9).

III. Επί των ερωτημάτων

Ενόψει και των όσων εκτέθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο (II), επί του καθενός των τεθέντων ερωτημάτων, σημειωτέα τα εξής:

Επί του πρώτου ερωτήματος

Στο άρθρο 29 του ν. 682/1977 ρυθμίζεται η πρόσληψη του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και προβλέπεται ρητώς ότι αυτή συντελείται με την έκδοση της σχετικής διοικητικής πράξης (διοριστηρίου). Περαιτέρω, το άρθρο αυτό λειτουργεί σε συνδυασμό με σειρά άλλων διατάξεων του ίδιου νόμου, όπως τα άρθρα 24, 27, 28, 30 και 31, στα οποία καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία επιλογής του προσωπικού αυτού από τον ιδιοκτήτη και υποβολής πρότασης για την πρόσληψη και με τα οποία τάσσονται συγκεκριμένες προθεσμίες προς ολοκλήρωση των επιμέρους αυτών ενεργειών οι οποίες αποτελούν προαπαιτούμενα της πρόσληψης.

Εξάλλου, στην παράγραφο Z του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 προσδιορίζονται ρητώς οι καταργηθείσες με αυτήν διατάξεις. Εάν ο νομοθέτης ήθελε την κατάργηση του άρθρου 29 του ν. 682/1977, θα το είχε ορίσει ρητώς. Λαμβανομένου δε υπ' όψιν του χαρακτήρα του νομοθετήματος αυτού ως εκτελεστικού νόμου του άρθρου 16 του Συντάγματος, δεν μπορούν να θεωρηθούν κατηργημένες διατάξεις του

νόμου αυτού πέραν εκείνων οι οποίες ρητώς ορίσθηκαν ως καταργούμενες με την προαναφερόμενη ρύθμιση.

Ενόψει τούτων, το γεγονός ότι στο καταργηθέν άρθρο 30 του ν. 682/1977, γινόταν αναφορά στην διαδικασία επιλογής και πρόσληψης δεν έχει ως αυτόθροη συνέπεια την κατάργηση και της διάταξης του άρθρου 29, η οποία, άλλωστε, ρυθμίζει κατά τρόπο αυτοτελή το ζήτημα της πρόσληψης και την σχετική διαδικασία (σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα λοιπά άρθρα του ιδίου νόμου και, ιδίως τα άρθρα 24 και 28 αυτού). Η άποψη αυτή επιρρωννύεται και από το εν γένει περιεχόμενο του άρθρου 30 του ν. 682/1977 από το οποίο προκύπτει ότι η αναφορά στην διαδικασία πρόσληψης γινόταν για τον προσδιορισμό του χρόνου έναρξης και λήξης της συναπτόμενης σύμβασης και του χαρακτήρα αυτής ως ορισμένου ή αορίστου χρόνου.

Για τους ίδιους λόγους, οι ρυθμίσεις του άρθρου 29 του ν. 682/1977, οι οποίες εντάσσονται, σύμφωνα με όσα αναλυτικώς αναφέρθηκαν παραπάνω, στην ασκούμενη από τα όργανα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εποπτεία επί της λειτουργίας των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και, συνακολούθως, επί της στελέχωσής τους με το αναγκαίο και κατάλληλο διδακτικό προσωπικό, δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως άρρηκτα συνδεδεμένες με το ρυθμιστικό περιεχόμενο των άρθρων 30 και 33 του ν. 682/1977 ή της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983 (όπως αυτά ίσχυαν). Όπως δε προκύπτει από το περιεχόμενο των τελευταίων αυτών διατάξεων, το ρυθμιστικό πεδίο τους αφορούσε στην διάρκεια των συμβάσεων, στον χαρακτηρισμό τους ως αορίστου ή ορισμένου χρόνου, σε λόγους λύσης αυτών, στο αναιτιώδες ή μη της καταγγελίας καθώς και σε ζητήματα καταβλητέας αποζημίωσης.

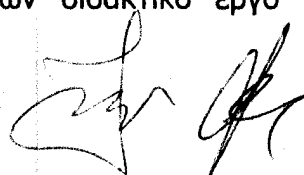
Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με το ειδικότερο περιεχόμενο των διατάξεων των άρθρων, 25, 30, 31 και 34 του Ν. 682/1977, με βάση τις οποίες διατυπώθηκαν τα δεύτερο και το τρίτο ερώτημα, οδηγούν στη διαπίστωση ότι, η απαρίθμηση στην παράγραφο Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 των καταργουμένων με αυτήν διατάξεων δεν θα μπορούσε παρά να θεωρηθεί εξαντλητική (πρβλ. ΣΤΕ 445/2014, ΝΟΜΟΣ).

Κατά συνέπεια, η κατάργηση με την παράγραφο Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, των άρθρων 30 και 33 του ν. 682/1977 και της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983, δεν επέφερε κατάργηση του άρθρου 29 του ν. 682/1977.

Όσον αφορά στο ζήτημα ποια χρονική διάρκεια πρόσληψης θα αναγράφεται στην προβλεπόμενη στο άρθρο 29 του ν. 682/1977 πράξη (διοριστήριο), από όσα προεκτέθηκαν, δεν φαίνεται να υφίσταται ρητή πρόβλεψη συγκεκριμένης διάρκειας πρόσληψης, μετά την κατάργηση των διατάξεων των άρθρων 30 και 33 του Ν. 682/1977 και της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του Ν. 1351/1983.

Ωστόσο, υπό το πρίσμα των ρυθμίσεων των άρθρων 16, 17, 24, 25, 26, 29, 31 και 32 του Ν. 682/1977, οι οποίες εκτέθηκαν παραπάνω και στις οποίες καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι προθεσμίες υποβολής προτάσεων για πρόσληψη διδακτικού προσωπικού και ο ορισμός διευθυντού ανά έτος, προκύπτει ότι οι προθεσμίες αυτές συναρτώνται με την έναρξη και την λήξη του σχολικού έτους (το οποίο αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου έτους, ιδ. και άρθρο 3 του π.δ/τος 201/1998). Εξάλλου, στην παράγραφο 1 του άρθρου 26 του ιδίου νόμου, ρητώς ορίζεται ότι τα ειδικότερα καθήκοντα και υποχρεώσεις των διευθυντών των ιδιωτικών σχολείων και του διδακτικού προσωπικού αυτών, είναι τα ίδια με τα οριζόμενα εκάστοτε για τους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων. Και τούτο φυλαττομένης της ισχύος και της παραγράφου 1 του άρθρου 27, για το όριο των ωρών εβδομαδιαίας εκπαιδευτικών πλήρους απασχόλησης, (κατά τα ειδικότερα εκεί οριζόμενα) και της υποχρέωσης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, πέραν των ωρών διδασκαλίας, για παροχή και άλλων υπηρεσιών, συνδεδεμένων προς το εν γένει εκπαιδευτικό έργο, όπως η συμμετοχή σε συνεδριάσεις των συλλόγων των διδασκόντων, σε εορτές και άλλες εκδηλώσεις, η ενημέρωση γονέων κλπ.

Με δεδομένο ότι τα ζητήματα της διάρκειας της συναπτόμενης μεταξύ των ιδιοκτητών των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών συμβάσεων εργασίας ρυθμιζονταν ρητώς από τον εκτελεστικό του συντάγματος ν. 682/1977, στην περίπτωση που, κατά την ουσιαστική κρίση της διοίκησης, η ύπαρξη στο νόμο αυτό διατάξεων όπως οι προαναφερθείσες των άρθρων 16, 17, 24, 25, 26, 29, 31 και 32, δεν παρίσταται επαρκής προς διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων και της υπηρεσιακής κατάστασης του διδακτικού προσωπικού τους - η οποία όπως προκύπτει από την παράγραφο 8 του άρθρου 16 του Συντάγματος και το σύνολο των ρυθμίσεων του ν. 682/1977, αποτελεί βασική παράμετρο για την εκπλήρωση της αποστολής των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ως παρεχόντων διδακτικό έργο και ως

αντικειμενικών αξιολογητών των διδασκομένων μαθητών – όπως και της άσκησης εποπτείας από το κράτος επί των ζητημάτων αυτών, κρίνεται σκόπιμο να σημειωθούν τα ακόλουθα:

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η παράγραφος 8 του άρθρου 16 του Συντάγματος εντάσσει ρητώς στο ρυθμιστικό πεδίο της νομοθεσίας η οποία εκδίδεται κατ' επιταγήν της, τόσο την λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων όσο και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους και την ασκούμενη σχετικώς εποπτεία. Κατά συνέπεια, σε σχέση με τα ζητήματα αυτά, δεν θα ήταν συνταγματικώς επιτρεπτό να μην διασφαλίζονται οι όροι οι οποίοι είναι αναγκαίοι και κατάλληλοι προς επίτευξη των στόχων αυτών, στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης εκπλήρωσης του σκοπού της παιδείας, ο οποίος, σύμφωνα με όσα αναλυτικώς εκτέθηκαν, συνιστά συνταγματικώς κατοχυρωμένο σκοπό δημοσίου συμφέροντος,.

Επομένως, στο μέτρο που, κατά την ουσιαστική εκτίμηση της διοίκησης, η απλή κατάργηση των κρισίμων εν προκειμένω διατάξεων, χωρίς υιοθέτηση ρητής συγκεκριμένης ρύθμισης αναφορικά με την διάρκεια πρόσληψης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών - η οποία, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να υπολείπεται του σχολικού έτους (το οποίο αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου έτους) - δεν θα διασφάλιζε τους ανωτέρω στόχους, θα όφειλε η διοίκηση να προβεί στις κατάλληλες ρυθμίσεις. Εξυπακούεται ότι τέτοιες ρυθμίσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις επιταγές των παραγράφων 2 και 8 του άρθρου 16 του Συντάγματος, και την προκετεθείσα νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Συναφώς σημειώνεται ότι, στις ρυθμίσεις του άρθρου 1 του ν. 4046/2012, της υποπαραγράφου ΙΑ.12 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της ΠΥΣ 6/2012, προβλέπεται ότι αυτές έχουν ως στόχο την αφαίρεση όρων «μονιμότητας» υπό την έννοια της «μεταμόρφωσης» συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου οι οποίες ορίζονται ως έχουσες λήξη κατά το όριο ηλικίας ή την σύνταξη, σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Κατά συνέπεια, και ανεξαρτήτως του ζητήματος της εφαρμογής ή μη των ρυθμίσεων αυτών επί των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ή του ζητήματος συνταγματικότητας τέτοιας εφαρμογής, το οποίο τέθηκε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι ρυθμίσεις αυτές δεν θα εμποδίζουν συμβάσεις εργασίας η διάρκεια των οποίων δεν συγκεντρώνει τα ανωτέρω αναφερόμενα χαρακτηριστικά.

Επί του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος

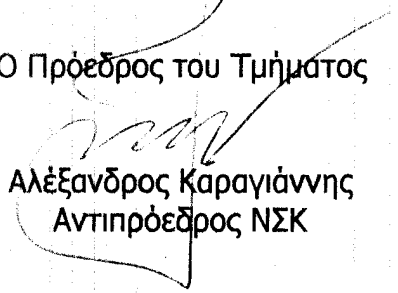
Με βάση τα όσα ήδη εκτέθηκαν ανωτέρω, στα οποία το Τμήμα αναφέρεται προς αποφυγή ασκόπων επαναλήψεων, η κατάργηση, με την παράγραφο Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, των άρθρων 30 και 33 του ν. 682/1977 και της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 1351/1983, δεν αναιρεί την εφαρμογή των άρθρων 25, 31, 32 και 34 του ν. 682/1977.

IV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στα τεθέντα και εν θέματι παρατιθέμενα ερωτήματα αρμόζουν, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, οι ως άνω αναλυτικώς διδόμενες για το καθένα απαντήσεις.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

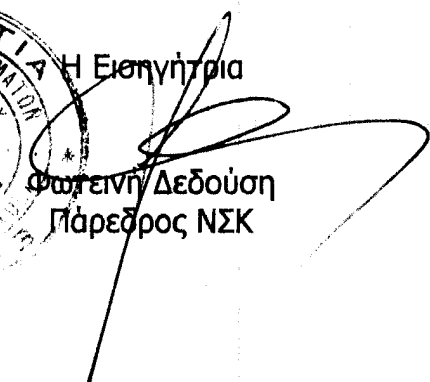
Αθήνα, 24 Ιουλίου 2014

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Φωτεινή Δεδούση
Πάρεδρος ΝΣΚ